

## AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3198/2020. (VI. 11.) AB VÉGZÉSE

### alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Mfv.I.10.299/2017/11. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

### I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője (dr. Borbás Péter ügyvéd) útján, az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz a Kúria Mfv.I.10.299/2017/11. számú ítélete, valamint azzal összefüggésben a Székesfehérvári Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 1.M.753/2010/72. számú ítélete, a Kúria Mfv.I.10.563/2015/13. számú részitélete, valamint a Székesfehérvári Törvényszék 2.Mf.20.677/2016/11. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése iránt.
- [2] Kérelmét az indítványozó az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének, H) cikkének, XXVIII. cikk (1) bekezdésének, valamint 25. cikk (3) bekezdésének sérelmére alapította.
- [3] 2. Az indítványozó korábban egy megyei jogú város kórházában osztályvezető főorvosként – munkaviszonyának 2010. szeptember 23-án, rendkívüli felmondással történő megszüntetéséig – az általános sebészeti osztályt vezette, illetve 2006-tól ellátta a kórház minőségbiztosítási főmunkatársi feladatait; a minőségbiztosítási kérdésekkel összefüggő feladatok teljesítésében az indítványozó tulajdonában lévő gazdasági társaság is részt vett. A 2010. év elejére a kórházat működtető társaság csődközeli helyzetbe került. A tulajdonos önkormányzat a válságmenedzselés érdekében január 1-től önkormányzati megbízottat nevezett ki, aki a kórház szerződéses állományát felülvizsgálta és egyes partnerekkel a szerződési feltételeket újratárgyalta. Az indítványozó cégével szemben a szerződést – megállapodás hiányában – felmondta, és a minőségbiztosítási rendszer karbantartásának feladatait más szerződéses partnerre bízta. Az indítványozó cége felé fennálló tartozás rendezésre került, ugyanakkor az önkormányzati biztos rosszállását fejezte ki azzal kapcsolatban, hogy a követelés teljesítésével összefüggésben (annak elmaradása esetére) az indítványozó korábban a felszámolási eljárás kezdeményezése lehetőségének megfontolására is utalt, mivel ezzel szerinte mintegy százezres betegkör ellátását és kb. 800 dolgozó foglalkoztatását sodorta veszélybe.
- [4] Mindeközben a 2010. évre a folyamatosan létszámhiánnyal küzdő kórházban az indítványozó által vezetett osztályon feszült hangulat alakult ki az indítványozó vezetői tevékenységével kapcsolatban. A sebészeti osztály dolgozói több alkalommal szóban, majd végül 2010. szeptember 8-án írásban is az osztály működésével kapcsolatos problémákat, hiányosságokat jeleztek a kórház vezetésére, amelyben jelezték egyebek mellett azt is, hogy számos meghatározó szakorvos a távozás gondolatával foglalkozik az osztály működésével és személyzeti kérdésekkel összefüggő problémák miatt, és kérték az intézmény vezetésének hatékony intézkedését az osztály működőképességének fenntartása érdekében. A problémák az indítványozó által vezetett osztályon a munkaszervezéssel, az ellátás biztonságával, az indítványozó elérhetőségével és a készenlétekben, ügyeletekben vállalt szerepének hiányosságával, a műtéti programok és a műtéti asszisztencia összeállításának zavarai, a betegelőjegyzés gyakorlatával, a vezetői utasításokkal, az információáramlás és a vezetői tájékoztatás hiányosságaival, az indítványozó vezetői stílusával, kommunikációjával és a szabadságolás rendjével kapcsolatban merültek fel. A kórház rendelkezett Kollektív Szerződéssel; a felmerült panaszok nyomán, ennek rendelkezései alapján a főigazgató 2010. szeptember 13-án az indítványozóval szemben fegyelmi eljárást kezdeményezett, felmentve őt a munkavégzés alól. Az érintettek meghallgatására ún. rétegértekezletet hívtak össze, illetve a főigazgató, az önkormányzati megbízott és az indítványozó részvételével lefolytatott egyeztetésen az is felmerült, hogy az indítványozó munkaviszonyát közös megegyezéssel szüntessék meg; ettől azonban az indítványozó elzárkózott. A fegyelmi tanács szeptember 23-án ülést tartott, ahol további meghallgatásokra

is sor került. A fegyelmi tanács 2010. szeptember 23-i keltezéssel fegyelmi határozatot hozott. Ebben – mivel a fegyelmi tanács az említett funkcionális hiányosságokkal összefüggésben a lefolytatott eljárás alapján az indítványozó felelősségét megállapíthatónak tartotta – a munka törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény (a továbbiakban: régi Mt.) 96. § (1) bekezdése a) pontjának megjelölésével, a munkaszerződés 5. pontjára, illetve a Kollektív Szerződés V. fejezet 39. § (10) bekezdés e) pontjára hivatkozással az indítványozó munkaviszonyának rendkívüli felmondással történő megszüntetésére került sor. A fegyelmi határozatot kizárólag a fegyelmi tanács elnöke, a munkáltatói jogkört gyakorló orvos-főigazgató írta alá.

- [5] Az indítványozó a döntéssel szemben keresetet nyújtott be, amelyben elsődlegesen a munkaviszonya megszüntetése jogellenességének megállapítását kérte visszahelyezése és elmaradt munkabére megfizetése mellett. Másodlagosan, arra az esetre, ha a jogellenesség megállapítása mellett a visszahelyezésre mégsem kerülne sor, 12 havi átlagkeresetnek megfelelő sérelemdíjra, és annak kamataira is igényt tartott. Kérte ezen felül a jogellenesnek tartott munkaviszony-megszüntetés következtében felmerült költségei, és különböző jogcímeke alapított kárigényei megtérítését is.
- [6] Az elsőfokú bíróság elutasította az indítványozó keresetét. A másodfokú bíróság részítéletével az elsőfokú ítéletet részben megváltoztatta. Arra a megállapításra jutott, hogy a munkaviszony megszüntetésével kapcsolatos alakszerűségi előírások sérültek azáltal, hogy arra a régi Mt. 109. §-a alapján lehetővé tett, a kollektív szerződés előírásai alapján lefolytatott, fegyelmi eljárásnak nevezett eljárásban került sor. Úgy foglalt továbbá állást, hogy az indítványozó munkavállalói kötelezettségeinek megszegésével összefüggésben vizsgált kérdések legfeljebb rendes felmondást alapozhattak volna meg az indítványozóval szemben alkalmazható munkáltatói intézkedésként. Ezekre alapítottan megállapította, hogy az alperes jogellenesen szüntette meg az indítványozó jogviszonyát. A részítélettel szembeni felülvizsgálati eljárásban meghozott részítéletében a Kúria egyrészt megállapította, hogy a másodfokú bíróság – tekintettel az általa megállapíthatónak tartott alakszerűségi hibákra is – az azt megalapozottan alátámasztó indokolás, jogi érvelés rögzítése nélkül mondta ki, hogy az indítványozó ügyében legfeljebb rendes felmondásra kerülhetett volna sor. Másrészt, utalva a vonatkozó bírói gyakorlatra, rögzítette, hogy a jognyilatkozatokat tartalmuk és nem elnevezésük alapján szükséges elbírálni. Erre tekintettel – és ezt döntése elvi tartalmaként is rögzítette – kifejtette, hogy a régi Mt. hatálya alá tartozó munkavállalók vonatkozásában, a munkaviszonynak a régi Mt. 96. § (1) bekezdésére való hivatkozással történő rendkívüli felmondása tekintetében az arra vonatkozó törvényi előírások az irányadóak abban az esetben is, ha ezen munkáltatói intézkedés alkalmazására kollektív szerződésben szabályozott külön (fegyelmi) eljárás lefolytatásának eredményeképpen kerül sor. [Tekintettel ugyanis arra, hogy a régi Mt. (vagy akár a hatályos munka törvénykönyve) fegyelmi felelősségről, eljárásról rendelkezést nem tartalmaz, ezért – szemben pl. a köztisztviselőkkel, közalkalmazottakkal – a régi Mt. hatálya alá tartozó munkavállalókkal szemben kizárólag akkor volt lefolytatható ilyen elnevezéssel eljárás, illetve volt alkalmazható hátrányos jogkövetkezmény, ha arra nézve a kollektív szerződés (esetleg a konkrét munkaszerződés) rendelkezéseinél fogva kifejezetten nevesített, és eljárásilag szabályozott lehetőség volt. Ennek jogszabályi alapját a régi Mt. tekintetében a 109. § rendelkezései teremtették meg.]
- [7] A Kúria rögzítette, hogy az ilyen intézkedés ebben az esetben is csak akkor jogszerű, ha az az egyéb törvényi feltételeknek (régí Mt. 96. §) is megfelel. A másodfokú részítéletben a bíróság azonban – eltérő szempontú jogi érvei okán – az ezen feltételek megállapíthatóságával kapcsolatos tartalmi vizsgálatot a Kúria álláspontja szerint nem folytatta le. Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság döntését hatályon kívül helyezte, és a másodfokú bíróságot új eljárásra utasította. A másodfokú bíróság – az új eljárásban – az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Az indítványozó a jogerős ítélettel szemben felülvizsgálati kérelmet nyújtott be a munkaviszonya rendkívüli felmondásával kapcsolatban szerinte megállapítható rendeltetésellenes joggyakorlással összefüggésben. A Kúria az alkotmányjogi panasszal támadott döntésében a jogerős döntést hatályában fenntartotta.
- [8] Az indítványozó a jogerős ítélettel szemben – a felülvizsgálati kérelemmel párhuzamosan – alkotmányjogi panaszt is előterjesztett, azonban azt az Alkotmánybíróság egyesbíróként eljárva, tekintettel arra, hogy az ügyben felülvizsgálati eljárás is folyamatban van, az Ügyrend 32. § (3) bekezdése alapján, az egyéb feltételek vizsgálata nélkül visszautasította (IV/1166/2017. számú végzés).
- [9] Mindezen előzmények után nyújtotta be az indítványozó a Kúria támadott felülvizsgálati ítéletével szemben a jelen eljárás alapjául szolgáló alkotmányjogi panaszát. Ebben az indítványozó a Kúria támadott döntése, illetve azzal összefüggésben az ügyben született valamennyi, számára kedvezőtlen tartalmú korábbi bírói döntés alaptörvény-ellenessége megállapítását és megsemmisítését kérte az Alkotmánybíróságtól.
- [10] Az indítványozó álláspontja szerint az eljáró bíróságok a bizonyítékokat átértékelték, más bizonyítéknak láttatták, az események valós időrendjét és egymáshoz való viszonyát megváltoztatták, amellyel megsértették

egyrészt az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében rögzített jogállamisággal kapcsolatos követelményeket, másrészt a XXIV. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes hatósági eljáráshoz való jogát. Ez utóbbi hivatkozását az indítványozó az Alkotmánybíróság főtítkárának tájékoztatása és hiánypótlási felhívása alapján, indítványa kiegészítésében a XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes bírósági eljáráshoz való joga sérelmére pontosította.

- [11] Az indítványozó álláspontja szerint a támadott döntés(ek) megsemmisítését is megalapozó alapjogi sérelmeit az idézte elő, hogy a Kúria a vele szemben folyt fegyelmi eljárást és a vele szemben az alapján alkalmazott munkáltatói intézkedést (a rendkívüli felmondást) különválasztotta egymástól, és az eljárást magát relativizálva azt nem fegyelmi eljárásnak, a megszületett döntést nem fegyelmi eljárás során hozott fegyelmi határozatnak, az abban foglalt szankciót pedig nem fegyelmi büntetésnek tekintette, hanem a régi Mt. szerinti rendkívüli felmondásnak. Az Alaptörvény Nemzeti Hitvallás fejezetében megjelenő igazság-fogalomra is utalva kifejtette, hogy az olyan bírósági eljárás(ok) amely(ek) az írott, okirati formában rögzített tényeket, eljárásokat – álláspontja szerint – átminősíti(k), alkalmatlan(ok) az anyagi igazság feltárására, ezért nem nevezhető(k) tisztességesnek. Az indítványozó ezen érvelését az iratokból megállapíthatóan elsődlegesen azzal hozta összefüggésbe, hogy a Kúria az ügyében korábban meghozott részítéletében az indítványozó által jogellenesnek tartott munkáltatói intézkedést eredményező eljárást, illetve döntést idézőjelenben írva „fegyelmi eljárásként” és „fegyelmi határozatként” jelölte meg; ezáltal azok értelmét megváltoztatva lényegében átnevezte azokat, és – bár erre szerinte azoknak a Kollektív Szerződésben való rögzítettségére tekintettel nem lett volna jogi lehetősége – azonosította a régi Mt. 96. §-ában szabályozott rendkívüli felmondásra vonatkozó rendelkezésekkel. Véleménye szerint az ilyen jogértelmezési tevékenység az Alaptörvény H) cikkében a magyar nyelv (és jelnyelv) védelmére irányuló (állami) kötelezettséggel szintén ellentétes, továbbá túlterjeszkedik a 25. cikk (3) bekezdésében a Kúriának a jogalkalmazás egységének biztosítása vonatkozásában rögzített hatáskörén is, ezáltal az említett alaptörvényi rendelkezések sérelmét is eredményezi.
- [12] 3. Az Alkotmánybíróság mindenekelőtt az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának formai és tartalmi feltételeit vizsgálja. Ezekkel kapcsolatban a következőket állapította meg.
- [13] 3.1. Az alkotmányjogi panasz a befogadhatóság formai feltételeinek [Abtv. 30. § (1) bekezdés, valamint 52. § (1b) bekezdés a)–f) pont] az alábbiak szerint tesz eleget.
- [14] Az indítványozó jogi képviselője útján az alkotmányjogi panaszát az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerinti határidőben terjesztette elő.
- [15] Az alkotmányjogi panasz az Abtv. 52. § (1b) bekezdés a)–f) pontjaiban foglalt formai követelményeknek – részben, az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése tekintetében – megfelel. Megjelöli az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó törvényi rendelkezést (Abtv. 27. §); valamint az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit [B) cikk (1) bekezdése; H) cikke; XXVIII. cikk (1) bekezdése; valamint 25. cikk (3) bekezdése]. Az indítvány a támadott ítélet alaptörvény-ellenességére vonatkozó okfejtést is tartalmaz; valamint kifejezett kérelmet fogalmaz meg a Kúria támadott döntése (és azzal összefüggésben a felülvizsgálni kért bírói döntések) alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére.
- [16] Az indítványozó által megjelölt, sérülni vélt alaptörvényi rendelkezések egy részével összefüggésben ugyanakkor az Alkotmánybíróság megállapította, hogy azok tekintetében érdemi vizsgálat lefolytatására nincs lehetőség. Az Alkotmánybíróság e körben utal arra, hogy az Abtv. 27. § (1) bekezdésének a) pontja értelmében az indítványozó csak Alaptörvényben biztosított jogának sérelmére történő hivatkozással nyújthat be alkotmányjogi panaszt. Az általa megjelölt alaptörvényi rendelkezések közül a B) cikk (1) bekezdésével, a H) cikkel és a 25. cikk (3) bekezdésével kapcsolatos indítványi elemek ennek a törvényi előírásnak nem tesznek eleget.
- [17] Az Alkotmánybíróság gyakorlata következetes abban a kérdésben, hogy az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése önmagában nem tekinthető az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát tartalmazó alaptörvényi rendelkezésnek, ezért erre alkotmányjogi panasz nem alapítható [lásd pl. 3235/2017. (X. 13.) AB végzés, Indokolás [19]; 3108/2016. (VI. 3.) AB végzés, Indokolás [23]]. Az indítványozó – tekintettel az Alkotmánybíróság kivételt engedő, vonatkozó gyakorlatára – érvelésében ugyan utal a visszaható hatályú jogalkotás tilalmára is, ezt azonban a Kúria részítéletével összefüggésben sérelmezi. Azzal, hogy e döntésében a Kúria idézőjeles formában használta a fegyelmi eljárás és a fegyelmi határozat kifejezéseket, szerinte átminősítette azokat; és mivel – az indítványozó szóhasználatával élve – ehhez elvi döntést is kapcsolt, véleménye szerint visszaható hatályú normaképzést valósított meg; ez pedig álláspontja szerint alaptörvény-ellenes. Ezzel az indítványozói érveléssel

kapcsolatban az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a sérelmezett bírósági jogértelmező tevékenység és a jogalkotókkal szemben támasztott, a hátrányos visszamenőleges hatályú jogalkotás tilalmára vonatkozó alkotmányos elvárás között alkotmányjogilag értékelhető összefüggés nem állapítható meg. Szintén a részítélet idézőjeles írásmódjával, és az indítványozó szerint ebből eredő nyelvi, és jogtechnikai bizonytalansággal hozta összefüggésbe az Alaptörvény H) cikkének sérelmét. Az Alaptörvény ezen rendelkezése azonban nem rögzít alkotmányjogi panasz benyújtását megalapozó jogot az indítványozó számára. Az Alkotmánybíróság ugyanezt a megállapítást tette az Alaptörvény indítványozó által szintén hivatkozott 25. cikk (3) bekezdése kapcsán. Mindezekre tekintettel az indítványnak az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésével, H) cikkével, valamint 25. cikk (3) bekezdésével kapcsolatos elemeit, mivel azok nem felelnek meg az Abtv. 27. § (1) bekezdés a) pontjában és az 52. § (1b) bekezdés b) pontjában foglalt követelményeknek, az Alkotmánybíróság érdemben nem vizsgálhatta.

- [18] 3.2. Az Abtv. 56. § (2) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság megvizsgálta az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen a 27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29. § és a 31. § szerinti feltételeket.
- [19] Az Abtv. 27. § (1)–(2) bekezdéseiben foglalt egyedi ügyben való érintettség megállapítható: az indítványozó, mint az alkotmányjogi panasz benyújtásának alapjául szolgáló per felperese, nyilvánvalóan érintettnek tekinthető.
- [20] Az indítványozónak nem áll rendelkezésére további jogorvoslati lehetőség, ezért a panasz az Abtv. 27. § (1) bekezdés b) pontjában és az Ügyrend 32. § (2) bekezdés b) pontjában foglalt követelményeknek eleget tesz.
- [21] Az Abtv. 29. §-a szerint az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be. Az Alkotmánybíróság erre tekintettel a befogadhatóság tartalmi feltételeivel összefüggésben az indítvánnyal kapcsolatban a következőket állapította meg.
- [22] Az alkotmányjogi panaszban és annak kiegészítésében foglalt érvelés alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó jogi érvelésének kiindulópontja az, hogy élesen el kell határolni egymástól a régi Mt. 96. §-ában szabályozott rendkívüli felmondást, és a kollektív szerződés alapján, az ott rögzített eljárási rend szerint esetlegesen kiszabható joghátrány(oka)t. Egyfelől arra nézve ad elő érvelést, hogy esetében a rendkívüli felmondás nem a régi Mt. alapján, hanem – és ezzel összefüggésben maga is idézi a Kollektív Szerződés vonatkozó rendelkezését – fegyelmi büntetésként került megállapításra; ez a kettő pedig szerinte nem mosható össze. Másfelől viszont azt is kifejti, hogy álláspontja szerint a régi Mt. 109. §-ával ellentétes volt fegyelmi eljárásban ezen, végleges jogkövetkezményt jelentő szankció kiszabása, ezért az a régi Mt. 109. § (2) bekezdésbe ütközően jogellenes volt. Azáltal, hogy a bíróságok azon általános jogi alapelvekre hivatkozással, miszerint a jognyilatkozatokat tartalmuk és nem elnevezésük szerint kell megítélni, mégis úgy kezelték munkaviszonyának rendkívüli felmondással történő (általa jogellenesnek tartott) megszüntetését, mintha arra a régi Mt. rendelkezéseiben rögzített munkáltatói intézkedésként került volna sor; illetve a bíróságok a fegyelmi eljárást olyan eljárásként értékelték, amely garanciális szempontból megfelelt a régi Mt.-ben az ilyen munkáltatói intézkedés esetére előírt garanciális előírásoknak, sérült a tisztességes bírósági eljáráshoz való joga. A tények megmásításaként értékelte az indítványozó, hogy a bíróság szóhasználata szerint a fegyelmi eljárás „megelőzte” a sérelmezett döntés meghozatalát, mivel szerinte a fegyelmi döntés meghozatala – így szükségszerűen az abban megállapított szankció is – magának az eljárásnak a része, annak lezárása. Szintén e körben, a tények megmásítása és a bírósági eljárás tisztességtelen volta körében hivatkozott a bíróságok azon megállapításaira is, melyek azzal voltak kapcsolatosak, hogy a fegyelmi határozatot nem a teljes fegyelmi tanács, hanem csak annak – egyébként a munkáltatói jogkört is gyakorló – elnöke írta alá.
- [23] Az Alkotmánybíróság az indítványozó ezen érveivel összefüggésben, a vonatkozó jogszabályi háttér áttekintését követően előljáróban fontosnak tartotta rögzíteni az alábbiakat.
- [24] A régi Mt. 109. §-a azt tette lehetővé, hogy kollektív szerződésben – amennyiben erre nézve külön rendelkezik – a munkavállalói vétkes kötelezettségszegés esetére egyéb, a 96. § (1) bekezdésében szabályozott rendkívüli felmondástól eltérő joghátrányok is megállapíthatóak legyenek. Mivel a régi Mt. maga – eltérően egyes más, szintén munkavégzésre irányuló jogviszonyokat szabályozó törvényektől – a fegyelmi felelősségre és eljárásra vonatkozó kifejezett rendelkezéseket nem tartalmaz, így garanciális okokból ezen joghátrányok alkalmazására csak a szintén a kollektív szerződésben rögzített (mint a jelen ügyben is, fegyelminek nevezett) eljárás keretében, ezen előírások betartásával kerülhetett sor [rég Mt. 109. § (1) bekezdés]. A régi Mt.-nek az ilyen

eljárások kereteit kijelölő 109. §-a rögzítette, hogy a kollektív szerződés alapján megállapítható „egyéb joghátrányok” nem lehetnek a munkavállaló személyiségi jogait és emberi méltóságát sértőek, illetve kategorikusan kizárták ilyenként pénzbírság megállapításának a lehetőségét [rég Mt. 109. § (2) bekezdés]; ugyanakkor az indítványozó által megállapíthatónak tartott – a régi Mt. szerinti rendkívüli felmondással összefüggő – tiltó rendelkezést nem tartalmazott.

- [25] A rendkívüli felmondás, mint a munkavállaló számára rendkívül súlyos joghátrányt tartalmazó intézkedés, nem tekinthető a régi Mt. 109. § (1) bekezdésében említett, kollektív szerződésben (vagy akár munkaszerződésben, munkaköri leírásban) szabadon konstituálható „egyéb joghátrányok” egyikének. Erre tekintettel az alkalmazhatóságára vonatkozó legfontosabb (anyag- és eljárásjogi) szabályok törvényi szinten kerülnek; a régi Mt. esetében annak 96. §-a rendelkezéseiben kerültek rögzítésre. A rendkívüli felmondás és a kollektív szerződés egymáshoz való viszonyának tartalmát pedig nem elsősorban az indítványozó által hivatkozott régi Mt. 109. § (1)–(2) bekezdései, hanem a 96. § (3) bekezdése határozza meg. Az itt írt diszpozitív szabály rendelkezik ugyanis arról, hogy kollektív szerződés és munkaszerződés meghatározhatja azokat a konkrét eseteket, amikor a munkavállalói kötelezettségek (vétkes) megszegése okán az (1) bekezdésben foglalt jogkövetkezménynek, vagyis a munkaviszony rendkívüli felmondással történő (azaz a régi Mt. előírásain alapuló) megszüntetésének van helye.
- [26] Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozónak a bíróságok döntésében rögzített jogértelmezéssel összefüggésben előadott, fentebb ismertetett érvelése nem alkotmányossági, hanem a bíróságok hatáskörébe tartozó szakjogi kérdésekkel kapcsolatos.
- [27] Az Alkotmánybíróság a jelen ügy kapcsán is emlékeztet azonban a töretlen gyakorlatára, miszerint alkotmányjogi panasz alapján eljárva is csak az alkotmányossági szempontokat vizsgálja; ennek megfelelően a jelen ügyben is tartózkodott attól, hogy a tényállás megállapítására, a rendelkezésre álló bizonyítékok értékelésére, valamint a jogszabályok értelmezésére és azok alkalmazására hivatott bíróságok ilyen irányú tevékenységét felülbírálja. Az Alkotmánybíróság ismételten rámutat arra, hogy „[s]em a jogállamiság elvont elve, sem a tisztességes eljárás alapjoga [...] nem teremthet alapot arra, hogy az Alkotmánybíróság a bírósági szervezet feletti »szuperbíróság« szerepébe lépjen, és hagyományos jogorvoslati fórumként járjon el.” {Elsőként lásd: 3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [14]}. „[A]z Alkotmánybíróság [...] a rendes bíróságoktól eltérően nem a felülbírálatra alkalmasság szempontjából vizsgálja a bíróságok indokolási kötelezettségének teljesítését, és tartózkodik attól, hogy jogági dogmatikához tartozó kérdések helytállóságáról, illetve törvényességéről, avagy kizárólag törvényértelmezési problémáról állást foglaljon {3003/2012. (VI. 21.) AB végzés, Indokolás [4]}. Ennek megfelelően az Alkotmánybíróság nem vizsgálja azt sem, hogy az indokolásban megjelölt bizonyítékok és megjelenő érvek megalapozottak-e mint ahogy azt sem vizsgálja, hogy a jogalkalmazó helytállóan értékelte-e az eljárásban beszerzett bizonyítékokat és előadott érveket, vagy a konkrét ügyben a bírói mérlegelés eredményeként megállapított tényállás megalapozott-e. A tényállás megállapítása, a bizonyítékok értékelése, és mérlegelése ugyanis az eljárási jogi szabályokban a jogalkalmazó számára fenntartott feladat {3237/2012. (IX. 28.) AB végzés; 3309/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [5]}.” {7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [33]} A támasztott bírósági döntések mindezekre tekintettel a jelen ügyben feltárható összefüggések alapján – alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés, vagy a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség hiányában – nem képezhettek érdemi vizsgálat tárgyát.
- [28] 4. Mindezek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz befogadására, mivel részben az Abtv. 27. § (1) bekezdés a) pontjában, illetve 52. § (1b) bekezdés b) pontjában, részben pedig a 29. §-ában írott feltételeknek nem felel meg, nincs lehetőség. Az Alkotmánybíróság ezért a kérelmet az Abtv. 47. § (1) bekezdése, 50. §-a és az 56. § (1)–(3) bekezdései, valamint az Ügyrend 5. § (1) és (2) bekezdései alapján eljárva, az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) és h) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2020. május 19.

*Dr. Szabó Marcel* s. k.,  
tanácsvezető alkotmánybíró

*Dr. Szabó Marcel s. k.,*  
tanácsvezető alkotmánybíró  
az aláírásban akadályozott  
*dr. Dienes-Oehm Egon*  
alkotmánybíró helyett

*Dr. Szabó Marcel s. k.,*  
tanácsvezető alkotmánybíró  
az aláírásban akadályozott  
*dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó*  
alkotmánybíró helyett

*Dr. Szabó Marcel s. k.,*  
tanácsvezető alkotmánybíró  
az aláírásban akadályozott  
*dr. Salamon László*  
előadó alkotmánybíró helyett

*Dr. Szabó Marcel s. k.,*  
tanácsvezető alkotmánybíró  
az aláírásban akadályozott  
*dr. Szalay Péter*  
alkotmánybíró helyett

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1200/2018.

